Pohjois-Suomi
Aluehallintovirasto
Opetus- ja kulttuuritoimi

LAUSUNTO PSAVI/9153/2019

5.11.2019

Sivistys- ja tiedejaostolle

Viite: Lausuntopyyntönne 25.10.2019

Asia: HE 29/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Lausunto aluehallintoviraston myöntämien valtionavustusten kehittämisestä

Sivistys- ja tiedejaosto on pyytänyt lausuntoa Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen liittyen aluehallintoviraston myöntämän hankerahoituksen kehittämistarpeista, mm. mahdollisuudesta parantaa päätöksenteon ja rahoituksen pitkäjänteisyyttä.

Aluehallintovirastot myöntävät alueillaan toiminta- ja kehittämisavustuksia noin 56 miljoonaa euroa vuosittain. Vakiintuneiden avustusmuotojen lisäksi viime vuosina on aluehallintovirastojen myönnettäväksi tullut valtion talousarvion valmistelun yhteydessä joihinkin ajankohtaisiin kohteisiin osoitettuja yksivuotisia avustusmäärärahoja. Näiden avustusten osalta haasteeksi on muodostunut se, että yhtäältä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virkamiehillä (opetus- ja kulttuuriministeriössä ja aluehallintovirastoissa) on lyhyt aika valmistella valtionavustuksen hakua ja myöntämisen kriteereitä ja toisaalta avustusten hakijoilla on lyhyt aika suunnitella mahdollisella avustuksella toteutettavaa toiminta ja valmistella avustusten hakemista. Tällaisten avustusten kohdalla käy usein niin, että toiminnan suunnitteluun ja avustuksien hakemiseen ehtivät reagoida ne kunnat ja kaupungit, joissa on enemmän opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon henkilökuntaa sekä budjetissa liikkumavaraa osoittaa omarahoitusta hankkeille. Pienimmissä kunnissa voimavarat eivät riitä hakemiseen eikä omarahoitukseen, vaikka juuri niissä avustuksilla voitaisiin saavuttaa vaikuttavimpia tuloksia. Seurauksena on, että avustukset eriarvoistavat kuntia entisestään.

Toinen yksivuotisiin avustuksiin liittyvä ongelma on se, että toiminnan toteuttamisaika ja avustuksen käyttöaika jäävät lyhyiksi. Jäädäkseen toimivaksi käytännöksi olisi toivottavaa, että samaan tarkoitukseen myönnettäisiin useampivuotinen avustus, jolloin tuettavilla hankkeilla olisi aikaa organisoida toiminta jo olemassa oleviin toimintatapoihin.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pitää erityisen tärkeänä, että tällä hetkellä veikkausvoittovaroista myönnettävien valtionavustusten rahoitus turvataan. Hallitusohjelman mukaisesti veikkausvoittovarojen väheneminen tulee kompensoida edunsaajille. Kompensaatio voi tapahtua esi-

POHJOIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
puh. 0295 017 500 kirjaamo.pohjois@avi.fi Linnankatu 1-3
fax 08 314 0110 www.avi.fi/pohjois PL 293, 90101 Oulu

merkiksi niin, että siirretään valtionavustuksia asteittain maksettavaksi budjettivaroista

Veijo Kosola
Johtaja

Ulla Silventoinen
Liikuntatoimen ylitarkastaja